

31. januar 2025
Kontor for Tele
J. nr. 2025-503

Opdateret model for beregning af frekvensafgifter

Frekvenser er en begrænset ressource. For at fremme en effektiv anvendelse af frekvensressourcerne opkræves en årlig afgift af indehavere af frekvenstilladelser. Hermed tilskyndes indehaverne af frekvenstilladelser til enten at anvende de knappe frekvensressourcer eller levere dem tilbage til staten, så de kan tildeles andre interesserede. Frekvensafgifter betales af alle indehavere af de ca. 5.200 frekvenstilladelser. De samlede frekvensafgifter forventes for 2025 at udgøre 97,8 mio. kr.

Der blev i teleaftalen (december 2021) indgået mellem Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet aftalt et initiativ, der indebærer, at der skal gennemføres en evaluering af modellen for beregning af frekvensafgifter: *"En evaluering af den nuværende frekvensafgiftsmodel fra 2010 skal tage højde for nye teknologier og anvendelsesformer og fremme nye innovative teknologiske løsninger og effektiv frekvensanvendelse. En efterfølgende justering af afgiftsmodellen vil være udgiftsneutral."*

Der udstedes frekvenstilladelser til virksomheder og andre, som anvender frekvenser til deres aktiviteter. Det gælder fx mobilselskaber samt radio- og tv-virksomheder. Siden 2010 er anvendelsen for mange frekvenser ændret til andre formål. Eksempelvis er nogle af de frekvenser, som tidligere var afsat til tv-formål, nu afsat til mobilt bredbånd.

Den hidtidige model for beregning af frekvensafgifter består af:

- 1) en *fast* brugsafgift på 600 kr. pr. frekvenstilladelse
- 2) en *variabel* afgift, som beregnes på baggrund af, hvor mange frekvenser tilladelsen omfatter, det geografiske område, som frekvenserne anvendes i, samt den relative værdi af de enkelte frekvenser.

Den hidtidige model for beregning af frekvensafgifter er som nævnt fra 2010. På baggrund af teleaftalen er der nu blevet udarbejdet en opdateret model, som i højere grad tager højde for den teknologiske udvikling og fremmer effektiv frekvensanvendelse. Den opdaterede model bygger på de hidtidige grundlæggende principper for afgiftsniveauerne. Det vil sige, at en tilladelsesindehaver betaler for de frekvenser, tilladelsen omfatter, det geografiske område, frekvenserne må anvendes i, og den markedsværdi, frekvenserne i tilladelsen har (båndværdi).

I den opdaterede model indgår alene et variabelt element i beregningen suppleret af en minimumsafgift på 1.200 kr. som beskrevet nedenfor i afsnittet om udvalgte elementer i den opdaterede model.

På baggrund af den politiske aftale har Analysys Mason under inddragelse af internationale erfaringer udarbejdet en rapport mhp. at afsøge forskellige muligheder for at opdatere den gældende afgiftsmodel. Rapporten har udgjort en del af grundlaget for udarbejdelsen af forslaget til opdateret afgiftsmodel.

Fordeling af afgifter mellem forskellige kategorier af tilladelsesindehavere

Nedenstående tabel viser fordelingen af provenu for staten for henholdsvis den hidtidige afgiftsmodel fra 2010 og den opdaterede model fordelt på forskellige anvendelser af frekvenser samt forskellene mellem de to modeller.

Frekvensafgifter i hidtidig og opdateret model, mio. kr.			
Inkl. fast brugsafgift (hidtidig model) hhv. minimumsafgift (opdateret model). Indtægterne fra den hidtidige og den opdaterede model er beregnet på baggrund af udstedte tilladelser i januar 2025.			
	Hidtidig model (pr. januar 2025)	Opdateret model** (pr. januar 2025)	Forskel
Frekvensanvendelse			
Offentligt tilgængelige mobilnet (TDC NET, 3 og TT-Netværket)	64,2	63,5	-0,7
Radiokædeforbindelser* (flade- og punkttilladelser)	7,7	14,8	7,1
DTT-nettene (digitalt antenne-tv) (DR og Norlys)	15,8	4,2	-11,6
FM (lokalradio)	0,3	0,6	0,3
FM (DR, Radio4, NovaFM og Radio100)	0,4	0,3	-0,1
Øvrige	9,4	8,2	-1,2

* Radiokædeforbindelser er fast etablerede, trådløse forbindelser mellem to punkter (master), som kan anvendes til transport- eller backboneinfrastruktur, fx som et alternativ til fiberforbindelser.

** Forskellen i provenu i opdateret model sammenholdt med hidtidig model skyldes, at den hidtidige models afgiftsgrupper 5-8 om landsdækkende digitalt tv-sendenet, landsdækkende digital- og FM-radiosenet samt lokale FM-radiosendere er erstattet af

afgiftsgrupper, som ikke afhænger af, hvilke teknologier tilladelsesindehaverne anvender, men sikrer, at der opkræves afgifter for den konkrete frekvensanvendelse.

De tre mobilnetoperatørers samlede frekvensafgifter for alle tilladelser, som væsentligst udgøres af frekvenstilladelserne til brug for driften af de offentligt tilgængelige mobilkommunikationsnet og radiokædetilladelser, stiger med ca. 7 mio. kr. (en stigning på 10,4 pct.).

Frekvensafgifterne for tv-broadcasterne vil falde med 11,6 mio. kr. Det skyldes, at frekvensanvendelsen til tv-transmission siden 2010 er blevet mere effektiv.

Afgiften for en frekvens til brug for lokalradiovirksomhed vil stige fra i gennemsnit 409 kr. til 991 kr. væsentligst pga. en øget variabel afgift for de pågældende frekvenser som følge af en øget båndværdi i den opdaterede model og indførelsen af en minimumsafgift.

Udvalgte elementer i den opdaterede model

Teknologisk udvikling

Nye teknologier og ændringer i efterspørgslen har fx medført, at frekvenser, der tidligere er blevet anvendt til tv-formål, er blevet afsat til brug for mobilnet. Den opdaterede model er gjort mere enkel, så den ikke differentierer mellem, hvilke teknologier der anvendes til de forskellige tjenester, som den hidtidige model gør for tilladelser udstedt til DTT-, FM og DAB-formål. Derfor vil modellen i højere grad kunne rumme markedsmæssig og teknologisk udvikling.

Effektiv frekvensanvendelse

For at fremme effektiv frekvensanvendelse er afgiftsniveauet fortsat højest for de kommercielt mest attraktive frekvenser. Højere afgift giver tilladelsesindehavere øget incitament til at anvende frekvenserne, så længe det er økonomisk attraktivt, og til at levere frekvenserne tilbage, hvis udnyttelsen af dem ikke længere er økonomisk attraktiv.

Afgifterne på frekvenser til brug for radiokædeforbindelser (flade- og punkttilladelser) øges. Ved at give incitament til at anvende disse frekvenser mere effektivt modvirkes tendensen til knaphed i visse frekvensbånd til disse formål i kommercielt attraktive geografiske områder som fx større byer, som er konstateret i de senere år.

Erfaringsmæssigt bliver mindre afgiftsbeløb betalt, uden at tilladelsesindehaverne forholder sig til, om der fortsat er behov for frekvenserne. For at øge incitamentet til, at tilladelsesindehavere tilbageleverer frekvenser, som ikke anvendes, erstattes den faste brugsafgift på 600 kr. for alle tilladelser, som har været uændret siden 2010, af en minimumsafgift på 1.200 kr.

Frekvensanvendelse til havs

Der er stigende aktivitet på havterritoriet, bl.a. i forbindelse med kraftig udbygning af havvindmøllekapaciteten. Den stigende aktivitet medfører øget efterspørgsel efter frekvenser, men der er ikke samme kommercielle grundlag for at anvende frekvenser på havterritoriet som på land. Frekvensafgiften på havterritoriet (uden for 12 sømil fra kysten) reduceres, så den udgør 20 pct. af afgiften for tilsvarende anvendelse på land. Dog gælder reglen om minimumsafgift også for tilladelser til anvendelse af frekvenser på havterritoriet. Med den reducerede afgift til havs tilstræbes en balance mellem at give mulighed for frekvensanvendelse til havs og at give incitament til, at også disse frekvenser anvendes effektivt.

Pristalsregulering

I den hidtidige afgiftsmodel har frekvensafgifterne ikke været reguleret i takt med prisudviklingen. Den reelle værdi af afgifterne er derfor faldet over tid. Af hensyn til at sikre, at frekvensafgifternes adfærdsregulerende sigte ikke udhules over tid, reguleres afgifterne fremadrettet i takt med prisudviklingen i samfundet.

Implementering og lovgivning

Modellen indføres ved finansloven for 2026 til ikrafttræden den 1. januar 2026.